

Läkemedel och försäkringsskydd

Den svenska läkemedelsförsäkringen ger patienter bättre skydd än den lagstadgade produktansvarsförsäkringen. Samtliga medlemmar i FGL har sina läkemedel försäkrade i läkemedelsförsäkringen via LFF Service AB. Det är ett krav för medlemskap i FGL.

Nuvarande regelverk tar inte hänsyn till om utbytesläkemedlet har samma försäkringsskydd eller inte. Det innebär att om ett bolag inte är med i LFF så kan den produkten säljas till ett något lägre pris vilket innebär att den produkten har lättare att bli vald till periodens vara. Marknadsförutsättningarna uppmuntrar alltså till att inte delta i den svenska läkemedelsförsäkringen.

Förslag till åtgärder:

- Inför ett krav på att alla subventionerade läkemedel ska ingå i den svenska läkemedelsförsäkringen

Alternativt:

- Inför ett krav på läkemedelsförsäkring för att kunna bli utsedd till periodens vara

Dagens regelverk

I Sverige finns lagstiftning avseende produktansvar för alla produkter, inklusive läkemedel, reglerad i Produktansvarslagen (1992:18). Den svenska läkemedelsförsäkringen via LFF Service AB erbjuder ett starkare skydd för patienterna - men deltagandet i LFF bygger på frivillighet. Det finns inget krav på läkemedelsförsäkring via LFF för att få statlig subvention. För medicinskt utbytbara läkemedel är det prissättande myndighet Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) som utser periodens vara, d.v.s. vilket medicinskt utbytbart läkemedel som ska lämnas ut på apoteket under en månad. Det ställs inga krav på deltagande i läkemedelsförsäkringen för att bli utsedd till periodens vara.

Försäkringsskyddet för läkemedelsanvändningen behöver regleras

Samtliga medlemmar i FGL har sina läkemedel försäkrade i den svenska läkemedelsförsäkringen via LFF. Det är ett krav för medlemskap i FGL. Nästan alla läkemedelsbolag som verkar i Sverige (99% av alla sålda läkemedel) är med i läkemedelsförsäkringen. Men alla läkemedelsbolag är inte med. Vissa bolag har endast en produktansvarsförsäkring, vilket tyvärr inte ger ett tillräckligt skydd för patienterna. Läkemedelsmarknaden är ingen vanlig marknad där kunden själv väljer sin produkt. Det är ju förskrivaren, inte patienten, som väljer substans.

Det finns flera skillnader mellan produktansvarsförsäkring och läkemedelsförsäkring via LFF. En produktansvarsförsäkring ger endast ersättning om produkten har en säkerhetsbrist samt om det finns ett bevisat samband mellan läkemedlet och skadan. En skillnad mellan produktansvarsförsäkringen och LFF är att LFF kan ge ersättning även om läkemedelsföretaget inte har gjort något formellt fel. LFF kan även ersätta kända biverkningar. En unik egenskap med LFF är att försäkringen kan ge ersättning även till patienter som använder flera läkemedel och där det är svårt att fastslå vilket preparat som orsakat skadan men där det finns övervägande sannolikhet att skadan beror på något av läkemedlen. Patienten behöver alltså inte bevisa vilket enskilt läkemedel det avser och har således en väg in till försäkringen och slipper driva ett rättsfall mot ett enskilt läkemedelsföretag där patienten måste bevisa det enskilda läkemedlets skada. Via LFF finns alltså en möjlighet till ersättning utan att själv driva målet civilrättslig i domstol. Patienten slipper även en ekonomisk risk att behöva stå för motpartens rättegångskostnad om patienten förlorar målet. LFF hanterar också fall där läkemedelskada beror på interaktioner mellan olika läkemedel. Om patienten inte är nöjd med LFF:s beslut, kan detta överklagas till Läkemedelsskadenämnden som tillsätts av regeringen.

Vad är problemet med den nuvarande regelverk?

Nuvarande regelverk tar inte hänsyn till om utbytesläkemedlet har samma försäkringsskydd eller inte. Det innebär att om ett bolag inte är med i den svenska läkemedelsförsäkringen behöver det företaget inte betala någon försäkringspremie och därmed kan den produkten säljas till ett något lägre pris. Det innebär att den produkten har lättare att bli vald till periodens vara av TLV. Kriterierna för att bli periodens vara är lägst pris, tillgänglighet och hållbarhet. Inget krav på läkemedelsförsäkring finns.

Marknadsförutsättningarna uppmuntrar alltså till att inte delta i den svenska läkemedelsförsäkringen. Detta är olyckligt eftersom det på längre sikt skulle uppmuntra fler bolag att inte delta i läkemedelsförsäkringen.

Det ska inte vara en konkurrensfördel att avstå från att delta i läkemedelsförsäkringen.

Det bör därför införas ett krav på att alla subventionerade läkemedel ska ingå i den svenska läkemedelsförsäkringen alternativt att det bör införas ett krav på läkemedelsförsäkring för att kunna bli utsedd till periodens vara.